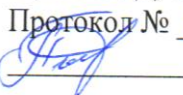

Министерство образования и науки Республики Татарстан
Государственное автономное профессиональное образовательное учреждение
«ЕЛАБУЖСКИЙ ПОЛИТЕХНИЧЕСКИЙ КОЛЛЕДЖ»

Рассмотрено на заседании
ЦМК ОУД, ОГСЭ, ЕН
Протокол № 1 от 25.02 2020 г.
 Павлова П.А.

Рассмотрено и принято
на Педагогическом совете
Протокол № 5 от 4.02. 2020 г.

**РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ**

ОГСЭ.05 Татарский язык (деловое общение)

2020 г.

“Татар теле” предметыннан төзелгән эш программасы түбәндәге дәүләт документларына нигезләнеп ясалды:

1. “Мәгариф турында” Россия Федерациясенең федераль Законы (29.12.2012 №273-ФЗ);

2. “Мәгариф турында” Татарстан Республикасы Законы (гамәлдәге редакциядә);

3. “Татарстан Республикасы дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында башка телләр турында” Татарстан Республикасы Законы (2004 нче ел, 1нче июль)

4. Гомуми белем бирү оешмаларында рус телендә сөйләшүче балалар өчен “Татар теле” предметыннан үрнәк программа, - Казан китап нәшрияты, - 2016

5. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы “Алабуга политехник көллияте», дәүләт автоном һөнәри бирү учреждениесенең 2018-2019 нче уку елына укыту планы.

19.02.10 Технология продукции общественного питания белгечлеге буенча төзелгән эш программасы Федераль Дәүләт стандартларында күрсәтелгән гомуми белем бирү нәтижеләренә куелган таләпләргә нигезләнеп эшләнде.

Төзүче оешма: Урта һөнәри белем бирүче «Алабуга политехник көллияте» дәүләт автоном мәгариф учреждениесе

Төзүчеләр:

Хайрова Айгөл Равил кызы, 1 нче категорияле укытучы.

Эчтөлөк

1. Уку фəненең эш программасы
2. Уку фəненең төзелеше һәм эчтөлөгө
3. Уку фəненең тормышка ашыру шартлары
4. Уку фəненең үзлəштерүне тикшерү һәм бəялəү

1.УКУ ФӘНЕНЕҢ ЭШ ПРОГРАММАСЫ ПАСПОРТЫ

Татар теле (эшлекле аралашу)

1.1. Программаның куллану өлкәсе

Татар теле (эшлекле аралашу) эш программасы урта һөнәри белем бирүнең техник һәм социаль икътисад юнәлештәге 19.02.10 Технология продукция общественногo питания белгечлеге өчен төзелде. Базис укуыту планы белән эшләрүче урта һөнәри белем бирүче «Алабуга политехник көллияте» дәүләт автоном мәгариф учреждениясендә татар телен укуыту программасы 4 бүлектән тора: уку фәнненең эш программасының паспорты, уку фәнненең төзелеше һәм эчтәлегә, уку фәнненең тормышка ашыру шартлары, фәнне үзләштерүнен нәтижәсен тикшерү һәм бәяләрү.

1.2. Фәнненең һөнәри белем бирү төзелешендә тоткан урыны:

Татар теле (эшлекле аралашу) укуыту дисциплинасы гомуми белем бирү дисциплиналары блогы эченә керә һәм икенче курста өйрәнелә.

1.3. Фәнненең максаты һәм бурычлары – әзерлек дәрәжәсенә таләпләр: белем бирү, танып белү, үстерү.

Белем бирү:

– коммуникатив компетенция, татар телендә сөйләшүчеләр белән телдән яки язмага аралашу күнекмәләре булдыру: коммуникатив бурычлар куя һәм хәл итә белү;

– адекват рәвештә аралашуның вербаль һәм вербаль булмаган чараларыннан, сөйләм этикеты үрнәкләреннән файдалана алу, итәгатъле һәм киң күңелле әңгәмәдәш булу.

Укучылар 1-9 нчы сыйныфларда алган белемнәрен тагын да тулыландыралар, киңәйтәләр, гомумиләштерәләр. Урта баскычта өйрәнелгән темалар буенча сөйләшә белүдән тыш, Татарстанның экономик үсеше, фәнни һәм мәдәни үсеше, халыкара элементләре, Россиядә һәм дөньяда тоткан урыны, Татарстанның югары уку йортлары, Татарстандагы яшьләр хәрәкәтләре турында иркен аралашуга чыгару максат итеп куела. Шулай ук укучыларны кызыксындырган, борчыган мораль проблемалар буенча да әңгәмәгә керә белүләре күзаллана. Гомумән алганда, 1-9 нчы сыйныф программасын кабатлау, программа темалары буенча сөйләмне камилләштерү күз алдында тотыла.

Танып белү –

Татарстан Республикасында яшәрүче һәр милләт кешесе үз халкының һәм янәшәдә яшәрүче башка милләтләрнең бәйрәмнәрен, традицияләрен аңларга, хөрмәт итәргә, әдәбият-сәнгать вәкилләренең ижади казанышлары белән үзенең рухи үсешен баета алу мөмкинлегеннән файдаланырга тиеш.

Татар теле өйрәнүне – “башка дөньяга тәрәзә ачу” булырлык һәм шуның аркылы укучының үз яшәешен тулырак аңлавына ярдәм итәрлек итеп оештыру зарур.

Үстерү –

Шәхеснең белемле булуы, тәрбиялелек һәм аның фикерләү сәләте үсеш дәрәжәсеннән дә тора. Югары баскычта балаларның психик үсешен фикерләүне үстерү белән бәйле психик функцияләр: логик фикерләү, сәбәп-нәтижә бәйләнешләрен табу, индуктив һәм дедуктив фикер йөртүне үстерүгә аеруча игътибар таләп ителә. Үзләштерү процессы уңышлылыгының алшарты булган универсаль уку гамәлләрен куллана белүне камилләштерү – төп максатларның берсе.

Тәрбия –

Укучыларның тиешле дәрәжәдәге тәрбиялелегеннән башка укыту процессын оештыру мөмкин түгел. Шуңа күрә программа эчтәлеген сайлаганда, материалның тәрбияви мөмкинлекләре исәпкә алынды: сөйләм предметы булган әхлакый проблемалар аша укучының үзенә һәм үзенең әйләнә-тирәсендәге кешеләргә карата, тормыштагы яшәеш проблемаларына карата **шәхси кыйммәтләр формалаштыру максат** итеп куелды.

рү, тәрбия.

Укытуның планлаштырылган нәтижәләре

Күрсәтелгән максатлар нигезендә татар теле **укытуның планлаштырылган нәтижәләре** билгеләнде.

Укытуның шәхескә кагылышлы нәтижәләре:

– урта гомуми белем бирү мәктәбендә телне гамәли үзләштерү нәтижәсендә укучыларда татар теленең күп мәдәниятле дөньядагы роле һәм мөһимлеге турында күзаллаулар формалашу;

– татар мәдәниятенә укучылар өчен булган катламы белән танышу, башка мәдәнияткә карата ихтирам хисе уяну, аларда ватанпәрвәрлек хисе уяну;

– әхлакый кагыйдәләрдә ориентлашу, аларны үтәүнең мәжбүрлеген аңлау; шәхесара һәм мәдәниятара аралашуда татар теленә карата ихтирамлы караш булдыру һәм аны яхшы өйрәнү теләге туу.

Укытуның метапредмет нәтижәләре

Урта белем бирү баскычында татар теле һәм әдәбиятын укыту, танып белү чарасы буларак, укучыларның фикер йөртү, интеллектуаль һәм ижади сәләтләрен үстерүгә, шулай ук, реаль тормышта туган проблемаларны хәл итү өчен кирәк булган универсаль уку гамәлләрен (**танып белү, регулятив, коммуникатив**) формалаштыруга хезмәт итә.

Танып белү гамәлләре:

– төп төшенчәләренә аера белү, гомумиләштерә, аналогия таба, классификация нигезләрен билгели белү, сәбәп-нәтижә бәйләнешләрен күрә, логик нәтижәләр ясый белү кебек күнекмәләргә ия булу;

– теләсә нинди эшчәнлектә беренче проблеманы аерып ала, аның чишелеш юлларын билгели, иң эффектив чишелеш юлын күрә белү;

– үз эшчәнлегенә рефлексия ясый, адекват бәя бирә һәм әлеге проблема чишелешен тагын да нәтижәлерәк итү өчен үзгәч нәрсә эшләү, нинди юнәлештә камилләшү зарурлыгын ачыклай белү;

– сүзлекләр, башка эзләнү схемаларын актив куллана белү сәләтләре булу;

– уку һәм танып-белү мәсьәләләрен чишү өчен билге, символ, модель, схемаларны үзгәртү һәм куллана белү;

– уку мәсьәләләрен чишү өчен кирәкле информатсион ресурсларны ИКТ чаралары аша эзли һәм максатчан куллана белү.

Регулятив гамәлләр:

– мөстәкыйль рәвештә максатка ирешү юлларын, шулай ук альтернатив юлларын планлаштыра белү;

– уку һәм танып-белү гамәленең эффектив юлларын сайлап ала белү;

– үзконтроль нигезләрен яхшы белү, уку һәм танып-белү процессында үзбәя, карар кабул итүне аңлы рәвештә сайлый белү;

– үз эшчәнлегенә планлаштыруга кирәк булган фикерләренә, хисләренә белдерү өчен кирәк булган тел чараларын аңлы рәвештә куллана белү.

Коммуникатив гамәлләр:

– укучының яшьтәшләре белән бердәм эшчәнлекне оештыра, парларда, индивидуаль һәм төркемдә эшли белү күнекмәсе булу;

– дәлилле итеп үз фикеренә башкаларга җиткерә белү, өлкәннәр һәм яшьтәшләрен белән продуктив уртақ гамәл оештыра белү;

– аралашудан соң коммуникатив максатка ирешү турында бәяләмә, йомгак ясау һәм аны дәлилли белү.

Укытуның предмет нәтижәләре

Монологик сөйләм:

– программа кысаларындагы эчтәлек буенча әңгәмәдәшенең сөйләмен аңлый, аңа үз карашыңны әйтә, яңа мәгълүматны чагыштыра һәм бәяли белү;

– гади һәм кушма жөмлөләрне кулланып, тормышта булган хәлләр, ишеткән яңа мәгълүматлар, үзеңне борчыган проблемалар турында хәбәр итә белү;

– программада тәкъдим ителгән әхлакый проблемалар буенча үз фикеренә белдерә белү.

Диалогик сөйләм:

– аралашу процессында төрле репликаларны кулланып, үз фикеренә әңгәмәдәшенә аңлата белү;

– конкрет проблема буенча әңгәмәдәшен белән бәхәсләшә һәм үз фикеренә дәлилли белү;

– программада тәкъдим ителгән проблема буенча әңгәмәдәшләрен белән иркен аралашуга чыгу.

Тыңлап аңлау:

– программада тәкъдим ителгән эчтәлек нигезендә төрле төрдәге тыңлап аңлау күнегүләрен үти белү; сүзләренә, жөмлөләрне ишетеп тәржемә итә белү; зур булмаган аутентив яки адаптацияләнгән әдәби эсәрләрдән өзекләренә, мәгълүмати характердагы текстларны, вакытлы матбугат язмаларын тыңлап аңлап, эчтәлеге буенча фикер әйтү, аралашуга чыгу;

– әңгәмәдәшенең татарча сөйләмен тулысынча аңлау, теле-радио тапшыруларны тыңлап, өлешчә аңлау.

Уку:

- уку текстларын татар теленең әйтелеш нормаларын саклап, сәнгатьле һәм аңлап уку;
- укыган текстның эчтәлеген логик бөтеннәргә бүлә белү, план төзи белү

Язу:

- укылган әсәр, андагы проблема буенча үз фикереңне язмага житкерә белү;
- күргән һәм ишеткән турында хикәяләп язу;
- рәсми кәгазьләргә (гариза, автобиография, характеристика, резюме) яза белү;
- әхлакый проблемага карата үз фикерләреңне язу, ижади биремнәр үтәү.

Фәнне өйрәнгәнән соң түбәндәге компетенцияләр үзләштерелергә тиеш:

ГК 01 Төрле контекстларга карата профессиональ эшчәнлек мәсьәләләрен чишү ысулларын сайлау

ГК 02 Профессиональ эшчәнлек мәсьәләләрен үтәү өчен кирәк булган информацияне эзләү, анализлау һәм интерпретацияләү

ГК 03 Үз профессиональ һәм шәхес үсешен планлаштыру һәм реализацияләү

ГК 04 Коллективта һәм командада эшли белү, коллегалар, житәкчеләр, клиентлар белән эффектив сөйләшү-аңлашу.

ГК 05 Социаль һәм мәдәни контекст үзгәрешләрен исәпкә алып телдән һәм язма коммуникацияне дөңгәйләтү телдә гамәлгә ашыру

ГК 06 Гражданлык-ватанчылык позицияне, традицион гомумкешелек кыйммәтләргә нигезләнгән аңлы тәртипне күрсәтү

ГК 09 Профессиональ эшчәнлектә информация технологияләрен куллану.

1.4.Фәнне үзләштерү өчен сәгатъләр саны:

-максималь уку йөкләнеше: 108 сәгать;

-шул исәптән мәжбүри аудитор уку йөкләнеше: 72 сәгать;

-укучыларның үзлектән эше: 36 сәгать.

2. УКУ ФӘНЕНЕҢ ТӨЗЕЛЭШЕ ҺӘМ ЭЧТӘЛЕГЕ

2.1. Укыту фәнненең төрләре һәм саны

Укуның эш төрләре	Сәгатьләр саны
Укучының максималь уку йөкләнеше	108
Мәжбури аудитор уку йөкләнеше	72
Шулай ук:	
Лаборатор эшләр	-
Практик эшләр	64
Контроль эшләр	8
Курс эшләре	-
Укучының үзлегеннән эше (барысы)	36
Шулай ук:	
Укучының курс эшләре буенча үзлегеннән эш	36
Чыгарылыш нәтижәсе дифзачет	

2.2. Уку программасынның эчтәлеге һәм тематик планы Татар теле (эшлекле аралашу) (72 сәгать)

Бүлекләр һәм темалар исемлеге	Укыту материалының эчтәлеге, практик эш, укучыларның үзлектән эше	Үткәрелгән вакыты (сәг.)	Үзләштереләч әк гомуми компетенция
1	2	3	4
1 нче бүлек	1. Эшлекле аралашу этикасы. һөнәр сайлау.	20 / 9	
Тема 1.1 Телләр белгән- илләр белгән.	Икетеллелек-дәүләт телләре буларак татар һәм рус телләре. Төрки телләренң килеп чыгышы һәм формалашуы. Практик эш.	2	ГК 03, ГК 02, ГК 04, ГК 05 ГК 06 ГК 09, ГК 10
Тема 1.2 Аралашуның этик нормалары.	Аралашуның этик нормалары. Лекция. Әңгәмә.	4	ГК 03, ГК 02, ГК 04, ГК 05 ГК 06 ГК 09, ГК 10
Тема 1.3 Һөнәр сайлау.	Телгә карата күнегүләр. Һөнәр сайлау, татар теленң әһәмияте. Киләчәккә юл сайлау. Теләк һәм мөмкинлекләр. Уку йортлары һәм без сайлаган һөнәрләр. Практик эш.	2	ГК01, ГК 02, ГК 04 ГК 05 ГК 09, ГК 10
Тема 1.4 Коллективта уңай психологик климат булдыру.	Коллективта уңай психологик климат булдыру. Әхлаклылык ягыннан коллективка бәя бирү. Әңгәмә. Тест.	4	ГК01, ГК 02, ГК 04 ГК 05 ГК 09, ГК 10
Тема 1.5 Конфликт һәм аны чишү.	Конфликт һәм аны чишү. Ижади дискуссия. Рольле уеннар.	4	ГК01, ГК 02, ГК 04 ГК 05 ГК 09, ГК 10
Тема 1.6 Практик эш.	Практик эш. Сорау-жавап формасында эшләү. Докладлар тыңлау.	2	ГК01, ГК 02, ГК 04 ГК 05 ГК 09, ГК 10
Тема 1.7 Контроль эш.	1 нче бүлек темаларына карата контроль эш.	2	ГК01
	Укучыларның үзлектән эше - “Эшлекле аралашу этикасы” темасына доклад. - “Аралашуның этик нормалары” темасына презентация.	9	
2 нче бүлек	Эшлекле аралашуның төп формалары.	24 / 9	
Тема 2.1 Вербаль аралашу.	Тест. Күнегү-күзәтүләр “Ышан миңа”, Вокаль каршылыктар һ.б.	4	ГК 02 ГК 05 ГК 06 ГК 09

Тема 2.2 Публика алдында чыгыш ясау сэнгате.	Фонетик күнегүлөр. Рольле уеннар.	4	ГК 02 ГК 05 ГК 06 ГК 09
Тема 2.3 Вербаль булмаган коммуникация.	Өңгэмә. Рәсемнәр, картиналар өстендә практик эш. “Хисләрне аңла” күнегүе.	2	ГК 02 ГК 05 ГК 06 ГК 09
Тема 2.4 Эшлекле аралашуны оештыру сэнгате.	Өңгэмә. Сүзлекләр белән эш. Сөйләмнең төгәллеген, жыйнаклығын үстөрүгә юнәлтелгән күнегүлөр.	2	ГК 02 ГК 05 ГК 06 ГК 09
Тема 2.5 Эшлекле әңгәмәләр, сөйләшүләр.	Эшлекле әңгәмәләр, сөйләшүләр. Лекция. Рольле уеннар.	4	ГК 02 ГК 05 ГК 06 ГК 09
Тема 2.6 Киңәшмәләр, презентацияләр.	Киңәшмәләр, презентацияләр. Уен “Эшлекле киңәшмә”.	4	ГК 02 ГК 05 ГК 06 ГК 09
Тема 2.7 Эшлекле аралашу сэнгате – аның нәтижәлелеген билгеләүче фактор.	Ижади дискуссия. Публика алдында сөйләргә эзерләнү һәм чыгыш ясау.	2	ГК 02 ГК 05 ГК 06 ГК 09
Тема 2.8 Контроль эш.	2 нче бүлек темаларына карата контроль эш.	2	ГК01
	Укучыларның үзлектән эше - “Эшлекле аралашуның төп формалары” темасына доклад. - “Публика алдында чыгыш ясау сэнгате” темасына презентация.	9	
3 нче бүлек	Эшлекле аралашуның нәтижәлелеге.	18 / 9	
Тема 3.1 Эффектив аралашуның стратегиясе һәм тактикасы.	Эффектив аралашуның стратегиясе һәм тактикасы. Лекция. Өңгэмә.	4	ГК 02 ГК 05 ГК 09
Тема 3.2 Нәтижәсез аралашуга китерүче сәбәпләр.	Дискуссия. Тест. Рольле уеннар “Комплимент”, “Таныш булайк!”	2	ГК 02 ГК 05 ГК 09
Тема 3.3 Эшлекле аралашуда нәтижәсезлеккә китерүче психологик каршылыктарны жинү юллары.	Эшлекле аралашуда нәтижәсезлеккә китерүче психологик каршылыктарны жинү юллары. “Эшлекле сөйләшү стильләре” (уен-тест), рольле уен “Конфликтлар”.	2	ГК 02 ГК 05 ГК 09
Тема 3.4 Хезмәт урынында этикет.	Лекция. Өңгэмә. Рольле уеннар “Гражданнарны кабул итү”, “Телефон аша эшлекле аралашу”.	4	ГК 02 ГК 05 ГК 09

Тема 3.5 Эшлекле аралашуның нәтижелелеген баяләү.	Ижади дискуссия. Докладлар тыңлау һәм фикер алышу.	2	ГК 02 ГК 05 ГК 09
Тема 3.6 Практик эш.	Эшлекле уен “Компания президентын сайлау”.	2	ГК 02 ГК 05 ГК 09
Тема 3.7 Контроль эш.	3 нче бүлек темаларына карата контроль эш.	2	ГК01
	Укучыларның үзлектән эше - “Эшлекле аралашуның нәтижелелеге” темасына доклад. - “Эффектив аралашуның стратегиясе һәм тактикасы” темасына презентация.	9	
4нче бүлек	Эшлекле аралашуда документациянең әһәмияте.	8	
Тема 4.1 Эшлекле аралашуның язма формалары буларак эш кәгазьләре.	Эш кәгазьләре һәм алар белән эшләү принциплары турында лекция.	4	ГК01, ГК 02 ГК 05 ГК 09 ГК 10
Тема 4.2 Практик эш.	Практикум. Язма документация өстендә эшләү технологиясе.	2	ГК01
Тема 4.3 Контроль эш.	4 нче бүлек темаларына карата контроль эш.	2	ГК01
	Укучыларның үзлектән эше – “Эшлекле аралашу процессында шәхеснең үсеше” темасына сочинение.	9	
	Дифференцированный зачет	2	
Всего 108 часов: 72 аудиторных часов + 36 часов самостоятельной работы			

3. УКУ ФӘНЕН ТОРМЫШКА АШЫРУ ШАРТЛАРЫ

3.1. Минималь материал – техник тәмин ителешкә таләпләр.

Фән программасы тормышка ашыру кабинет булуны таләп итә: татар теле һәм әдәбияты кабинеты.

Уку кабинетының җиһазлары:

язу тактасы, киём шкафы, китап шкафы, өстәл (укучылар өчен), өстәл (укытуучылар өчен), урындыклар, интерактив такта.

Күрсәтмә пособиеләр:

язучылар портретлары, алфавит, кагыйдәләр стенды, РФ һәм ТР президентлары портретлары.

3.2. Укытуның информация тәмин ителеше

Әдәбият

Укытуучы өчен

1. Татар теле. 10-11 сыйныфлар: татар телендә гомуми белем бирү оешмалары өчен уку әсбабы/М.З. Зәкиев, Н.В. Максимов.-Казан: татар китап нәшрияты, 2016.-334б.

2. Махмудов А.Г., Гараева Н.Г., Мухаметзянова Л.Ю. Татар әдәбияты= Татарская литература: Учебник – хрестоматия для студентов сред. спец. заведений.-Казань: Магариф, 2010.-631с.

3. Рус телендә урта (тулы) гомуми белем бирү мәктәбендә татар теле һәм әдәбиятын укыту программасы (рус балалары өчен): 1 – 11 сыйныфлар. – Казан: Мәгариф, 2010. – 79б.

4. Сафиуллина Ф.С., Фәтхуллова К.С. Татар теле: Рус телендә урта гомуми белем бирүче мәкт. 10нчы с-фы өчен д-лек (рус телендә сөйләшүче балалар өчен)/ Тулыл. 3нче басма.- Казан: Мәгариф, 2010.-223б.

5. Сафиуллина Ф.С., Фәтхуллова К.С. Татар теле: Рус телендә урта гомуми белем бирүче мәкт. 11нче с-фы өчен д-лек (рус телендә сөйләшүче балалар өчен)/ Тулыл. 3нче басма.- Казан: Мәгариф, 2010.-255б.

Студентлар өчен

1. Галиуллин К.Р., Раскулова Р.И. Татар теленң орфографик сүзлеге.- Казан: Мәгариф, 2010.-399 б.

2. Гарифуллин С.Ф. Татарча-русча-инглизчә сүзлек.- Казан: Татарстан Республикасы "ХӘТЕР" нәшрияты, 2010.-296 б.

3. Насибуллина Р.Н. Татарский язык в таблицах и схемах для русскоязычных учащихся.- Казань: Гыйлем, 2013.- 64стр.

4. Шаяхметова Л.Х. Татарский язык: интенсивный курс .- Казань: Татар.кн. изд.- во, 2012.- 223с.

Интернет – чыганаclar

1. Татар теле һәм әдәбияты — Википедия [ru.wikipedia.org/wiki/Татар теле](http://ru.wikipedia.org/wiki/Татар_теле)

2. Казан шәһәре администрациясенең рәсми сайты Week-end в Казани. tatarlar.ru/rubriki/tatresources.html

3. Мин татарча сөйләшәм www.proshkolu.ru

4. Tatar.com.ru : татар теле

5. <https://edu.tatar.ru>

6. белем.ru

Өстәмә:

Таблицалар һәм плакатлар; алышына торган жиһаз һәм күргәзмә эсбаплары; Русско –Татарский словарь, Ф.А.Ганиев, Ф.Ф.Гаффарова , Казань Татарское книжное издательство; Татарча – русча уку – укыту сүзлеге , Ф.А.Ганиев, И.А.Абдуллин, Мәскәү “Рус теле”; “Диктантлар жыентыгы” Ш.Р.Сайкин; “Хәзерге татар әдәби теле” Ф.С.Сафуллина, М.З.Зәкиев; “Башлангыч мәктәптә татар теле укыту методикасы” С.Г.Вагыйзов, Р.Г.Вәлитова; “Татар теленен орфографик – орфоэпик сүзлеге” Х.Сәлимов; “Морфология” М.М. Нигъмәтуллов. “Татар лексикологиясе” Х.Сәлим; “Татар теле” Ч.М.Харисова.

4.ФӘННЕ ҮЗЛЭШТЕРҮНЕҢ НӘТИЖӘСЕН ТИКШЕРҮ ҺӘМ БӘЯЛӘҮ

Укыту нәтижәсе (белергә, эшләргә тиеш)	Уку нәтижәләрен тикшерү һәм бәяләү формалары һәм алымнары
<p>1. Фонетика, лексика тармаклары турында, сузыкларга һәм тартыкларга хас орфоэпик һәм орфографик нормаларны белү, аваз үзгәрешләренә аңлатма бирә белү.</p> <p>2. Татар теленең сүзлек составын белү. Лексикография буенча тулы мәгълүмат бирә белү.</p> <p>3. Сүз төзелеше, сүз ясалышы, кушымчалар турындагы белемнәрне ныгыту.</p> <p>4. Сүз төркемнәре.</p> <p>5. Язу тарихын белү.</p> <p>Сөйләм эшчәнлегенә таләпләр:</p> <p>1. Орфография, орфоэпия нормаларын үзләштерү, фонетик анализ ясый белү.</p> <p>2. Төрле сүзлекләрдән файдалану күнекмәләрен булдыру.</p> <p>3. Сөйләмдә сүз төркемнәреннән дәрәс һәм урынлы файдалану, төгәл итеп анализлау</p> <p>4. Сүзләргә фонетик, морфологик, синтаксик анализ ясый белү күнекмәләрен булдыру, анализ үрнәкләрен камил белү.</p> <p>5. Сүз ясалышын, төзелешен, сүзтезмәләрен тикшерү үрнәкләрен камил белү.</p> <p>6. Орфографик принциплар һәм аларның нормаларын белү.</p> <p>7. Стилистика һәм сөйләм культурасы нормаларын төгәл белү.</p> <p>8. Пунктуация кагыйдәләреннән дәрәс файдалану.</p> <p>9. Сөйләм эшчәнлегенә буенча тулы мәгълүматлы булу.</p>	<p>Изложение; диктант; тестлар; реферат; сорауларга җавап бирү; күнегүләр эшләү; конспектлар төзү.</p>